

زنان

حقوقی که باید تجربه شود

● **هلیا آبادی**؛ لایحه جهانی حقوق دختران برای روز جهانی دختر رونمایی شده است. لایحه جهانی دختران، اعلامیه‌ای است که دختران؛ حقوقی را که برای دختران ضروری است، تدوین کرده و در روز جمعه آن را به سازمان ملل ارائه داده‌اند؛ در روزی که به روز جهانی دختر منتهی شد. بیش از هزار دختر با پنج زبان زنده دنیا آن را تدوین کرده‌اند و از سوی شش دختر به معاون زنان دبیر کل سازمان ملل ارائه شد. این دختران دغدغه این را داشتند که چطور سازمان ملل می‌تواند صدای آنها را منعکس کند؟

کریستن برانت به نیوزویک می‌گوید: «از مدت‌ها پیش قرار بود جهان درباره آنچه مورد نیاز دختران است، صحبت کند و واکنش نشان دهد. الا لایحه جهانی حقوق دختران نه تنها اولویت‌های دختران را تشریح می‌کند، بلکه به عنوان اعلامیه‌ای مبنی بر این که دختران چه خواسته‌هایی دارند، می‌تواند راهگشا باشد.»

به گزارش فوربس، شش زن جوان که به تهیه این سند کمک و آن را در سازمان ملل رونمایی کرده‌اند؛ فیت نوآند، ۱۷ساله؛ دیلِزِا پولاتانی، ۱۷ساله؛ الیویا لومباردو، ۱۶ساله؛ آنجلیکا مورالس، ۲۱ساله؛ کانچان آماتیا، ۲۲ساله؛ و ویشاکا آگراول، ۲۰ساله هستند که این لایحه بی‌نظیر را به سازمان ملل ارائه دادند.

آماتیا که یک فعال ۱۲ساله نیالی و یکی از این شش نفر است، جواب خوبی به کسانی می‌دهد که درباره ضرورت این لایحه می‌پرسند: «بسیاری از دختران در کشور من حتی نمی‌دانند آنها چه حقوقی دارند و هنگامی که با تبعیض روبه‌رو می‌شوند، هیچ منبعی برای مراجعه و استاد به آن ندارند.»

او برای حمایت از زنان جوان کشاورز در مناطق روستایی نپال، یک نهاد ایجاد کرده است. این پروژه از سوی گروه وکلای غیرانتفاعی She از اسفندماه آغاز شده است و با همکاری اکیل دادا در آفریقا، مایا در آمریکای مرکزی و کنسرسیوم سازمان‌های دخترانه از سراسر جهان تدوین شد. سازمان‌های محلی در کنیا و گواتمالا برای حضور دختران در شکل‌گیری این لایحه همکاری کرده‌اند. با شروع تابستان امسال، بیش از هزار زن، از سن ۳۴ تا ۱۳ سال، ۳۴ کشور جهان، در کنار هم قرار گرفتند. سپس تیمی متشکل از ۱۵ زن جوان در هفت منطقه زمانی، از طریق واتس‌اپ، برای تهیه این سند همکاری کردند. سرانجام شش زن جوان این سند را به مدیر اجرایی زنان سازمان ملل متحد دادند. آنها از نپال، هند، گواتمالا و منطقه بزرگ نیویورک آمده بودند. هر چند دو نفر آنها از نیویورک بودند اما ریشه‌هایشان از کوزوو و نیجریه بود. این دیدار حضوری انجام شد اما اگر این‌طور هم نبود، باز هم مشکلی نداشتند چراکه به قول دیلِزِا پولاتانی ۱۷ساله، آنها لسل زی هستند و «اولین کاری که انجام می‌دهیم، دنبال‌کردن یکدیگر در رسانه‌های اجتماعی است.»

او می‌گوید از پنج‌سالگی می‌دانست یک فمینیست است؛ هنگامی که او را از رفتن به میز غذا بازداشتند تا اول میهمانان و مردان خانواده غذایشان را بخورند. این بخشی از آداب و رسوم آلبانیایی‌ها است که والدین مهاجر او آن را از کوزوو به همراه آورده بودند؛ آدابی که پسران را بر دختران ترجیح می‌داد و برتر می‌دانست. گرچه تفاوت‌هایی بین تجربیات اعضای دیگر گروه وجود داشت اما تلاش برای برابری در هر یک از آنها به چشم می‌خورد. هر چند این شش نفر این لایحه را کام اول می‌دانند. ویشاکا آگراوال، ۲۰ساله، دانشجوی دانشگاه بنگلور هند، می‌گوید: «ارانه لایحه حقوق کافی نیست، کار واقعی پس از این شروع می‌شود.»

این لایحه حقوق با پیش‌گفتاری «همه دختران حق دارند...» آغاز می‌شود و پشتوانه آن آمارهای ارائه‌شده از یونیسف و سازمان ملل، بانک جهانی و... است. مورد شماره یک حق «آموزش رایگان و باکیفیت» است تا آنها را برای دنیای مدرن آماده کند. بر اساس اعلام بانک جهانی، حدود ۱۳۰ میلیون دختر در جهان نمی‌توانند مدرسه‌ای برای تحصیل پیدا کنند. هر هفت ثانیه یک دختر زیر ۱۵ سال ازدواج می‌کند و دختران نسبت به پسران ۴۰ درصد بیشتر وقت خود را صرف کارهای خانه می‌کنند. این آمار همان چیزی است که لایحه جهانی حقوق می‌خواهد آن را تغییر دهد.

موارد دیگر در این لایحه برخی از جدی‌ترین چالش‌ها و موانعی را که زنان با آن روبه‌رو هستند، برجسته می‌کند؛ ازجمله این حقوق: برابری، دخالت در تصمیم‌گیری و پیگیری مواضع بدون ترس از تبعیض، آزار و اذیت، آموزش جامع جنسی و دسترسی به مراقبت‌های بهداشتی و باروری، با کیفیت و رایگان، راهایی از هر نوع خشونت و حمایت قانونی بدون ترس یا رفتار نابرابر.

برای شش زن جوان که به ایالات متحده

آمریکا آمده بودند، آموزش و پرورش پایه و اساس این حقوق است. خواهان، دانش‌آموز دبیرستانی

آموزشگاه استرالیایی در کامبیا، تصویری از لایحه

جهانی حقوق دختران را در دست دارد. در واقع

این مصفلی جهانی است که همه دختران

جهان حقوقی را دارند که امکان تجربه‌کردنش

را ندارند.

روزنامه شتر

www.sharghdaily.ir

سه‌شنبه ۲۳ مهر ۱۳۹۸ • ۱۶ صفر ۱۴۴۱ • ۱۵ اکتبر ۲۰۱۹ • سال هفدهم • شماره ۳۵۵۰ • ۱۶ صفحه • اذان ظهر تهران ۱۱:۵۰ • اذان مغرب ۱۷:۴۸ • اذان صبح فردا ۴:۴۸ • طلوع آفتاب ۶:۱۱

روزنامه‌فردا

کارتون خواب

آتجل بولیگان

پرنده آبی

کردهایی که در جنگ جهانی کمک کردند

این روزها با دستور اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، نابودی کردهای سوری آغاز شده است و هر روز عکس‌ها و تصاویر تلخی در این‌باره منتشر می‌شود و در گوشه و کنار دنیا از پاریس و اسلو تا حتی تهران تظاهرات‌ها و اعتراضاتی علیه این اقدام برگزار شده است. عکس‌های شعارنویسی بر دیوار سفارت ترکیه در تهران در شبکه‌های اجتماعی بازتاب گسترده‌ای یافته است.

شریعتی علیه جنگ اردوغان:

احسان شریعتی، از متفکران دنیای امروز ایران، به‌تازگی در این‌باره در کانال خود نوشته است: «جنگ‌افروزی اخیر ارتش ترکیه در مرزهای کردستان سوریه تصمیمی آشکارا خلاف مصالح مشترک منطقه‌ای ملت‌های خاورمیانه و در نگاه جهانیان و وجدان‌های بیدار کشورهای همسایه، اقدامی نابخردانه و محکوم به شکست است. مردم ترکیه از دولت این کشور انتظار دارند که به حل مشکلات اجتماعی– اقتصادی درونی خود بپردازد و در خارج کشور و به‌ویژه در منطقه رنجور و آسیب‌دیده خاورمیانه، از هر گونه تنش‌آفرینی کور قومی و فرقه‌ای بپرهیزد و سیاست گسترش صلح و دوستی میان خلق‌های منطقه را در پیش گیرد. روشن‌فکران مسلمان ایرانی که تاکنون آثار و افکارشان سخت مورد توجه مردم ترکیه و جنبش نواندیشی اسلامی بوده است، خواستار توقف تخاصم نظامی و حل مسائل و مشکلات جاری میان همه همسایگان و نیروهای سیاسی منطقه از راه گفت‌وگو، رعایت متقابل مصالح و حقوق مشترک و اصول دیپلماتیک بین‌المللی‌اند و امیدوار به آتش‌بس فوری، بازگشت به میز مذاکره و نمایش همبستگی میان ملت‌ها، به پیشگامی نیروهای آگاه، مستقل و عدالت‌خواه منطقه خاورمیانه‌اند.»
در واقع هر روز بیشتر از پیش نگرانی درباره جنگی که به نظر می‌رسد هر روز گسترده می‌شود، بیشتر و بیشتر می‌شود. وقتی اردوغان به‌راحتی گفته «برایم مهم نیست که جامعه بین‌الملل خواهان توقف جنگ است»، علاوه بر ناتوانی سازمان بین‌المللی برای جلوگیری از برافروخته‌شدن این جنگ می‌توان این سخنان را نشانه‌ای از اوج‌گیری رفتارهای نژادپرستانه دانست.

کردها در جنگ جهانی

بسیاری اتفاقی که در کردستان سوریه رخ داده است را نتیجه حمایت نسبی ترامپ می‌دانند. اما سخنی که ترامپ گفت، توانست بسیاری از افکار عمومی و همچنین کردها را آزرده و عصبانی کند. ترامپ در تلاش برای توجیه خروج سربازان آمریکایی از منطقه که به او هیچ کاری نکرد،

جلال‌الدین کزازی

یکی از پادمان‌های دبستانی من، که هنوز در یادم زنده مانده است، این است که آن را برای شما بازمی‌گویم: درست به یاد ندارم که در کدامین سال از سالیان دبستان دانش می‌آموختم که آنچه می‌خواهم گفت، برای من پیش آمد. من در نگارگری چیره‌دست نبوده‌ام و نیستم. روزی دبیر این هنر از ما دانش‌آموزان خواست که دست راست خود را بر کاغذ نقش بزنیم. من نقشی از دست راست با پهنه آن و انگشتانش را بر کاغذ نگاشتم. این نقش، به بازی بخت همچنان، بسیار به‌آیین و برازنده و بهی از کار درآمد؛ به‌گونه‌ای که مایه شگفتی من شد. هنگامی که آموزگار پرسید چه کسانی کار را به پایان آورده‌اند، من شادمان و نازان دست‌افراشتم. بی‌گمان بودم که این‌بار با آفرین آموزگار روبه‌رو خواهم شد؛ اما

سلام به فردا

فریب دلفریب

داستان یکسره دگرگون بود. آموزگار که می‌دانست من در نگارگری چریدست نیستم، هنگامی که نگاره مرا دید نیشخندی زد و گفت: «مرا می‌فریبی؟ می‌انگاری که من نمی‌دانم که دست خود را بر کاغذ نهاده‌ای و این نقش را کشیده‌ای.» من در پاسخ گفتم که چنین نیست: «نه؟ چنین نیست. من دغل‌باز نیستم. این نقش را به راستی بی هیچ فریب و نیرنگ کشیده‌ام.» آموزگار که همچنان می‌انگاشت کار من به دور از دغل‌بازی نبوده است، گفت: «باک نیست؛ می‌آزماییم.» سپس از من خواست که دست راست خویش را بر کاغذ بنهم؛ از شگفتی‌های روزگار و بازی‌های نغز و ریشخند‌آمیز بخت، دست من به درست بر نقش برزده بر کاغذ جای گرفت. بی هیچ فرود و کاست، این رخداد بسیار بر من گران افتاد؛ دل مرا به درد آورد؛ زیرا من هرگز در آموختن از رنگ و نیرنگ بهره نمی‌بردم. آن آموزگار به تازگی به دبستان ما آمده بود و هنوز به درستی مرا نمی‌شناخت. ازاین‌روی، به استواری بر آن بود که نقش دست فریبکارانه نگاشته شده است.

قلم سبز

با اپیدمی چاقی چگونه مقابله کنیم؟

جوامع صنعتی غرب به‌شمار می‌آیند. اکنون اما به گفته سازمان بهداشت جهانی، این بیماری‌ها اغلب از مشکلات کشورهای فقیر هستند؛ نزدیک به ۸۰ درصد شامل کشورهای در حال رشد می‌شود. سال‌هاست که در سراسر دنیا شمار افراد چاقی بیشتر از جمعیت با وزن پایین است. به‌ویژه روش‌های زندگی مدرن همراه با کم‌تحركی و در نتیجه مصرف کم انرژی از یک جهت و از جهت‌ی دیگر تغذیه ناسالم با کالری فراوان، خوراک‌های آماده، مواد غذایی محتوای شکر و چربی فراوان زمینه مناسبی برای چاقی هستند. اینکه ناسالم‌ترین مواد غذایی با درصد بالایی از شکر، چربی، نشاسته و طعم و رنگ‌های مصنوعی اغلب ارزان‌ترین و راحت‌ترین خوراک‌های مصرفی هستند، برای مردم کم‌درآمد گزینه مناسبی به شمار می‌آیند. از آن‌جا که چنین مواد غذایی‌ای– همچنین در کشورهای فقیر– ساده‌تر در دسترس قرار دارند و تبلیغات گمراه‌کننده بر کیفیت خوب آنها تأکید دارد، بیماری‌های مزمن در سراسر دنیا در حال پیشروی هستند. انجمن تغذیه آلمان می‌گوید: کسی که با ۴۰ سال سن چاق است، امید به زندگی او پنج تا هشت سال کاهش پیدا می‌کند و کاهش وزن مداوم برای فردی که برای مدتی طولانی چاق بوده، کار بسیار دشواری است. زیرا بدن انسان عادت دارد تا به بالاترین حد وزنی که پیش‌تر داشته است، برسد. سازمان بهداشت جهانی، سازمان حمایت از مصرف‌کنندگان، متخصصان تغذیه، اقتصاددانان سلامتی و پزشکان سال‌هاست که از دولت و جامعه می‌خواهند که با روند چاقی مبارزه کنند. آنها از جمله خواستار افزایش مالیات بر نوشابه‌ها و مواد خوراکی پرکالری و پرشکر، تعیین استانداردهای سلامتی بالاتر برای غذاخوری‌های مدارس، علامت‌گذاری دقیق‌تر بر مواد خوراکی و پایان‌دادن به تبلیغات و بازاریابی‌های مغرط برای مواد غذایی ناسالم هستند. در مکزیک و مجارستان و چندین ایالت در آمریکا چند سالی است که مالیات بر نوشابه‌های حاوی شکر افزایش پیدا کرده است. در شیلی از سال ۲۰۱۶ سختگیرانه‌ترین قوانین برای علامت‌گذاری مواد غذایی در دنیا به اجرا گذاشته شده است: مواد حاوی شکر فراوان، چربی‌های اشباع‌شده، کالری‌زا و پرنمک باید به‌طور واضح علامت‌گذاری شوند. در سال ۲۰۱۸ بریتانیا مالیاتی برای نوشابه‌هایی در نظر گرفت که حاوی بیش از پنج گرم شکر در هر صد میلی‌لیتر هستند؛ البته این قانون شامل آب‌میوه‌ها و نوشابه‌های شیری نمی‌شود. موفقیت‌ها درازمدت اما با چنین اقداماتی تاکنون حاصل‌نشده‌اند. سازمان بهداشت جهانی نیز مدام از این شکایت دارد که هیچ کشوری در دنیا تا به‌حال موفق نشده است که روند افزایش اضافه وزن و چاقی را برگرداند.

خواننده عزیز روزنامه «شرق»!

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، چاقی دیگر مؤلفه کشورها و جوامع بر‌خوردار نیست، بلکه آشکارا می‌تواند نشانه فقر و نامدیریتی باشد. وقتی در ایران دستگاه متولی سلامت اعلام می‌کند ۹۳درصد زنان ۸۷درصد مردان دچار جنبه‌هایی از کم‌تحركی و چاقی هستند و وقتی اعلام می‌شود که وزن متوسط دانش‌آموزان زیر ۱۲سال در ایران در طول یک دهه اخیر دو برابر شده است، یعنی شرایط به‌شدت وخیم است، به‌ویژه اگر درایبیم اینک شهری مثل یزد که تا همین اواخر عنوان سخت‌کوش‌ترین مردم ایران را یدک می‌کشید، بعد از بوشهر، صاحب کم‌تحرك‌ترین مردم ایران شده است! چه باید کرد؟ آیا باید همچنان اجازه دهیم تا دست‌کم بیش از دوبرابر بودجه وزارت آموزش‌وپرورش خرج درمان بیماری‌های ناشی از کم‌تحركی شود؟ یا اینکه بهتر است بخشی از این هزینه‌های درمانی را به تشویق دانش‌آموزان برای استفاده از دوچرخه یا پیاده‌روی برای رفت‌وآمد به مدرسه اختصاص دهیم؟ اگر مبلمان شهری را از خودرومحوری به زیست‌محوری تغییر دهیم و شهرهایی ایمن برای افراد پیاده یا دوچرخه‌سواران طراحی کرده و دوچرخه‌های نسل پنجم و ششم هوشمند اشتراکی را وارد ناوگان حمل‌ونقل شهری کنیم، آن‌گاه بی‌شک هم مشکل ترافیک، آلودگی هوا و آلودگی صوتی تعدیل می‌شود و هم نشاط و تحرك به جامعه امروز بازمی‌گردد که خود مقدمه خلاقیت و کارآفرینی است.

قصه‌های شهر

من نگرانم، پس هشتم!

گیتی صف‌زاده

● این روزها همه ما نگران هستیم. یعنی به هر کسی که می‌رسی، هنوز سلام‌وعلیک اولت تمام نشده، یک نگرانی داغ داغ کف دستت می‌گذارد. صبح به همکارت می‌گویی حالت چطور است؟ آهی می‌کشد و می‌گوید نگرانم، از الان هوا آن قدر آلوده باشد، زمستان چه می‌شود؟ گوشه‌ی ات ونگ‌ونگ صدا می‌کنند، نگاهش می‌کنی می‌بینی پیامک آمده آیا برای آینده فرزندان خود نگران نیستی؟ سرت را بالا می‌آوری می‌بینی آبدارچی زل زده به صورتت و می‌گوید رنگ و رویتان را دیدم نگران شدم، یک آزمایش کبد چرب بدهید. سرت را از پنجره بیرون می‌آوری، بیلورود صد در دویست توی صورتت داد می‌زند: بیماری خبر نمی‌کنند، اگر نگران هستی،د، خود را بیمه کنی.د تلفن می‌زنی به دوستی در ینگه دنیا می‌گویی شنبه‌ام فلان گونه نادر ماهیان آبزی خلیج فارس دارند از بین می‌روند، خیلی نگرانم. خوشبختانه موارد ریز و درشت برای نگران‌شدن کیلو کیلو دورمان ریخته است؛ از اینکه سال دیگر با افزایش تورم، صاحبخانه چقدر روی اجاره‌مان می‌کشد تا وضعیت کدهای سوریه پس از حمله ترکیه، این آخری حتماً دیگر خونتان را به جوش آورد و همین الان است که یقه من را بگیردی و شرفقه‌م کنی که این نگرانی نیست، انسان دوستی است و یک انسان اخلاقی باید نسبت به فجایع انسانی حساس باشد. به سر مبارک همه درگذشتگان قسم این یکی را خوب می‌فهمم، فقط گاهی اوقات به سرم می‌زند حجم این میزان واژه نگران‌کننده را که هر دقیقه توی هوا ول می‌کنیم، به انرژی تبدیل کنم و بعد از محاسبه دقیقش به آدم روبه‌رویم بگویم شما نگران نیستی یا این میزان انرژی حرارتی کلامی که تولید می‌کنی، چقدر میزان گازهای گلخانه‌ای جهان افزایش پیدا می‌کند و به دنبالش لایه ازن سوراخ‌تر و محیط زیست محوتر می‌شود و بعدش قیمت گوشت و مرغ و لبنیات خیلی خیلی افزایش می‌یابد و به همین دلیل صاحبخانه هم اجاره‌اش را بیشتر می‌کند و آن‌وقت مجبوری دو شیفت کار کنی تا هم هزینه اجاره خانه و هم هزینه تحصیل، ازدواج و سیسمونی نوزاد بچجات را بدهی و هم بتوانی ماشین قسطی‌ات را نگهداری و لاجرم چهار پنج تا بیماری اساسی از بدنت سر می‌زند بیرون و آخرسر مجبوری وضعیت اسفناک جهان را همین‌جوری حل‌شده ول کنی و بروی به دیار آخرت؟ نگران نباشید، این حرف‌های نگران‌کننده را به کسی نمی‌گویم، حتی به دوستی که همین چند روز پیش تا به من رسید گفت: دیدی ۱۶ میلیون کامنت پای صفحه تلتو را؟ هر روز به روز دارد منحط‌تر می‌شود. رفیقم آن‌چنان نگران انحطاط هند بود که انگار اگر حافظ در زمان خودش صفحه اینستاگرام داشت، ۲۰۰ میلیون فالوور جذب می‌کرد، گرچه مطمئن خود این دوستم یکی از کسانی بود که برای حافظ کامنت می‌گذاشت: شما اصلا خبر داری شاه شجاع قیمت گوشت را چند کرده که دائم از یار و می و میکده می‌گویی؟ واسفا بر هنر!

زیر آسمان جهان

مالیات و زندگی بهتر کودکان

● یکی از دغدغه‌های هر روزه خانواده‌ها فراهم‌کردن امکانات بهتر برای فرزندانشان است و در یکی از آخرین نظرسنجی‌هایی که در این‌باره در کشور آمریکا انجام شده، فهرست کشورهای برتر برای پرورش فرزندان را اعلام کرده است که در صدر آنها کشورهای اسکندیاوی سوئد، دانمارک و نروژ قرار دارند. کانادا، فنلاند، هلند، سوئیس، استرالیا، نیوزیلند و بلژیک در مقام‌های بعدی قرار دارند؛ کشورهایی که اکثر آنها جمعیت کمی دارند و از نظر مالی می‌توانند رفاه نسبی را فراهم کنند. کشورهایی که مسائل سیاسی در حاشیه قرار دارند و سال‌هاست کمتر خبری درباره نحوه اداره آنها منتشر نشده است، روسیه در رتبه ۴۹، ترکیه ۵۳ و چین رتبه ۶۵ را در این فهرست دارند. یک نکته مشترک بین کشورهای برتر برای پرورش بچه‌ها می‌توان مشاهده کرد و آن تأکید بر دریافت مالیات است. این مالیات صرف مراقبت‌های بهداشتی، آموزشی و سایر نیازها می‌شود. مایک ویکیک، مدیرعامل مؤسسه تحقیقات خوشبختی، در مطلب خود با عنوان «چرا دانمارک به خوشبختانه مالیات بالایی می‌پردازند»، می‌گوید مردم در آن کشور پرداخت مالیات را به عنوان یک سرمایه‌گذاری باکیفیت در زندگی‌شان می‌دانند که دولت باید قول‌هایش را اجرا کند. رتبه‌بندی بهترین کشورها برای بالابردن کودکان از یک نظرسنجی مبتنی بر ادراک جهانی گرفته شده است و کشورها را بر اساس هشت ویژگی رتبه‌بندی می‌کند: حقوق بشر، خانواده‌دوستی، برابری جنسیتی، خوشبختی، برابری درآمدی، امنیت، خوب توسعه‌یافته، سیستم آموزش عمومی توسعه‌یافته و سیستم مراقبت بهداشتی توسعه‌یافته از موارد قابل توجه در این نظرسنجی است.